

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра кримінального права та кримінально-правових дисциплін**

Методичні вказівки до практичних занять
із навчальної дисципліни

**«КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА ГОСПОДАРСЬКІ ЗЛОЧИНИ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»
Освітня програма / спеціалізація – «Право»
Статус дисципліни – вибіркова
Рік набору – 2019, 2020

Полтава 2019

Методичні вказівки до практичних занять із навчальної дисципліни «Кримінальна відповідальність за господарські злочини» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 11 с.

Розробники:

Гуторова Наталія Олександрівна – професор кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін, доктор юридичних наук, професор;
Михайліченко Тетяна Олександрівна – доцент кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін, кандидат юридичних наук.

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін (протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.)

Дата оновлення – 28 серпня 2020 року
(протокол № 1 засідання кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін від 28 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____ І. А. Тітко

Тема 1. Загальні засади кримінально-правової кваліфікації господарських кримінальних правопорушень

(2 год.)

Основна література: 1; 3; 5, 10

Колоквіум.

Питання для обговорення:

1. Система господарських кримінальних правопорушень за КК України, її структура та динаміка розвитку за останні 10 років.
2. Особливості кваліфікації господарських кримінальних правопорушень з бланкетними диспозиціями: теоретичні засади і практика правозастосування.
3. Проблеми визначення вартості предмету злочину та розміру заподіяної шкоди при кваліфікації господарських кримінальних правопорушень.
4. Особливості визначення суб'єктивної сторони у господарських кримінальних правопорушеннях. Проблеми спеціальної осудності та їх вирішення у теорії та судовій практиці.
5. Специфіка кваліфікації господарських кримінальних правопорушень зі спеціальним суб'єктом.
6. Шляхи підвищення ефективності системи господарських кримінальних правопорушень з урахуванням кращих світових практик.

Тема 2. Загальні засади призначення покарання та застосування інших заходів кримінально-правового характеру за господарські кримінальні правопорушення

(2 год.)

Основна література: 3; 4, 17.

Колоквіум.

Питання для обговорення:

1. Специфіка білокомірцевих злочинців та необхідність її врахування при застосуванні до них заходів кримінально-правового характеру.
2. Особливості встановлення та застосування штрафу за господарські кримінальні правопорушення.
3. Позбавлення волі та доцільність його застосування за господарські кримінальні правопорушення.
4. Інші види покарань, які застосовуються за господарські кримінальні правопорушення.
5. Питання щодо ефективності заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб та спеціальної конфіскація майна за господарські кримінальні правопорушення.
6. Шляхи підвищення ефективності заходів кримінально-правового характеру за господарські кримінальні правопорушення з урахуванням кращих світових практик.

Тема 3. Загальні засади звільнення від кримінальної відповідальності, кримінального покарання та його відбування за господарські кримінальні правопорушення (2 год.)

Основна література: 3; 4, 12, 14

Колоквіум.

Питання для обговорення:

1. Багатоклійність застосування заходів кримінально-правового характеру та її особливості щодо господарських кримінальних правопорушень.
2. Заохочувальні норми у Розділі VII Особливої частини КК та їх оцінка з точки зору ефективності кримінально-правового регулювання.
3. Медіація та особливості її застосування при вчиненні господарських кримінальних правопорушень.
4. Пробація за господарські кримінальні правопорушення: сучасний стан застосування та перспективи розвитку.
5. Інші види звільнення від відбування покарання за господарські кримінальні правопорушення.
6. Шляхи підвищення ефективності заохочувальних норм при кримінально-правовому регулюванні відносин у сфері господарської діяльності.

Тема 4. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення у сфері грошового обігу

(4 год.)

Основна література: 1; 4; 9, 11, 15

Завдання 1

5 березня 2018 р. 17-річний Димченко Сергій, який навчався на 2 курсі політехнічного університету за спеціальністю «Комп'ютерний дизайн», придбавши нову комп'ютерну техніку, вирішив перевірити її якість на свої навички. З цією метою він здійснив сканування грошової купюри номіналом 100 грн. і за допомогою відповідного програмного забезпечення та кольорового принтера із струмінним способом відтворення максимально наблизив зовнішній вид малюнка до справжньої купюри. Коли якість малюнка задовольнила Димченко С., він у лівому нижньому куті зробив надпис дуже малими літерами «Не є засобом платежу», після чого ще раз роздрукував малюнок. Всі «робочі» копії ним були знищені, а останню він акуратно вирізав і поклав у гаманець. Ввечері на зупинці громадського транспорту Димченко С., вирішивши пожартувати, «розплатився» цією купюрою в кіоску за пачку цигарок, отримавши від продавця 60 грн. «здачі». Будучи дещо здивований тим, що надруковану на звичайному папері підробку продавець не відрізняв від справжніх грошей, він, тим не менш, взяв «здачу» і цигарки.

Зрозумівши, що в такий спосіб можна легко мати прибуток, Димченко С. знайшов у крамниці папір, який був схожий на той, що використовується для друку справжніх банкнот, і надрукував 5 підроблених грошових купюр номіналом 200 грн. кожна. Одну з цих підробок він використав при «розрахунку» за проїзд у таксі, отримавши 140 грн. «здачі», другу - передав продавцю «стихійного» ринку в вечірній час за букет квітів. Ще одну «купюру» Димченко Сергій дав своєму молодшому брату – 15-річному студенту технічного коледжу Димченко Олексію, попередивши його, що гроші підроблені і використовувати їх можна лише ввечері на стихійних ринках. При

спробі розрахунку Димченка Олексія було затримано, а у Димченка Сергія вилучено з кишень 2 підроблені грошові купюри номіналом 200 грн. кожна.

Вирішіть питання про кваліфікацію дій Димченка Сергія і Димченка Олексія і надайте пропозиції щодо застосування до них заходів кримінально-правового характеру.

Завдання № 2

Сурікова, працюючи прибиральницею в офісному центрі, знала, що в цьому приміщенні розташоване спільне україно-американське підприємство «Евріка» з високим рівнем оплати праці, працівники якого часто користуються розташованим з зовнішньої сторони приміщення банкоматом ПАТ КБ «ПриватБанк». Цю інформацію вона повідомила Івченку, який працював інженером з програмного забезпечення в одному із банків. Разом вони вирішили викрасти кошти з банківських рахунків працівників.

З цією метою 3 лютого 2017 р. біля 19 год., напередодні дня нарахування заробітної плати працівникам «Евріки», Івченко встановив на картоприймач зазначеного банкомату сторонній електронний пристрій, замаскований під частину банкомату, пристосований для зчитування інформації з банківських карток. Так само, з метою отримання інформації про пін - коди банківських карток над шаттером (вікном для видачі грошових коштів), він встановив накладку з мікрокамерою відеоспостереження, також замасковану під частину банкомату, при цьому застосував тестову картку, що призвело до витоку інформації про особисті дані власників карток і доступу до банківських карток.

Отримавши необхідну інформацію, Івченко виготовив дублікати платіжних карток 12 співробітників підприємства.

4 березня 2017 р., одразу після зарахування заробітної плати співробітників на їх карткові рахунки, Івченко і Сурікова з використанням підроблених платіжних карток через банкомати ПАТ КБ «ПриватБанк», розташованих в різних місцях, зняли готівкові кошти на загальну суму 215 000 грн., заподіявши кожному із співробітників матеріальну шкоду на суму від 11 000 грн. до 23 000 грн.

З'ясовано, що Сурікова, 1975 р.н., заміжня, має двох неповнолітніх дітей, освіта середня, постійно працює прибиральницею ПП «Колос», раніше до кримінальної відповідальності не притягувалась. Івченко, 1984 р.н., освіта вища, не одружений, дітей не має, проживає разом з матір'ю, яка є інвалідом I групи.

Вирішіть питання про кваліфікацію дій Івченка і Сурікової і внесіть пропозиції щодо застосування до них заходів кримінально-правового характеру.

Тема 5. Особливості кримінальної відповідальності за податкові кримінальні правопорушення (4 год.)

Основна література: 1; 6; 16.

Завдання 3.

Кравченко, маючи економічну освіту і досвід здійснення господарської діяльності, вирішив організувати надання суб'єктам господарювання послуг з ухилення від оподаткування при переведенні безготівкових коштів в готівку. З цією метою він запропонував студентам 4 курсу радіотехнічного коледжу за винагороду в 100\$ здійснити державну реєстрацію суб'єктів господарської діяльності, а в подальшому підписувати документи, які імітуватимуть господарську діяльність, на що отримав згоду.

Так, у вересні 2016 року за заздальгідь підготовленими Кравченком документами Светко здійснив державну реєстрацію ПП «Вектор», а Столяров здійснив державну реєстрацію фізичної особи – підприємця. На посаду директорів і головного бухгалтера ПП «Вектор» (у одній особі) був «призначений» відповідно Светко. У подальшому за вказівкою Кравченка Светко і Столяров відкрили розрахункові рахунки в АКБ «Альфабанк», на які протягом місяця перераховувались кошти від інших юридичних осіб начебто за покупку металовиробів. Фактично ніякої діяльності підприємством «Вектор» та ФОП Столяровим не здійснювалось. Протягом місяця Светко і Столяров систематично отримували з відповідних розрахункових рахунків готівкові кошти, які передавали Кравченку. Останній за винагороду в 3% від суми коштів передавав готівку підприємцям, забезпечуючи в такий спосіб ухилення від оподаткування. Всього протягом місяця було переведено в готівку 745 000 грн., отриманих від 8 суб'єктів господарської діяльності.

Вирішить питання про відповідальність Кравченка, Светка і Столярова та призначте їм покарання.

Завдання № 4

Серина, будучи засновником та директором ПП «Вектор», у зв'язку з пологами та уходом за новонародженою дитиною протягом 9 місяців з березня по листопад 2016 р. фактично не виконувала покладені на неї обов'язки керівника підприємства. За її усним розпорядженням обов'язки директора виконував заступник директора з кадрової роботи Кондратевич, який постійно інформував Серину про діяльність підприємства, а також щотижня привозив до неї додому папери на підпис. При цьому будь-яких документів, пов'язаних з покладанням обов'язків керівника на Кондратевич Серина не підписувала, оскільки повністю йому довіряла та розраховувала та те, що найближчим часом зможе приступити до виконання службових обов'язків. Документи, привезені Кондратевичем, у тому числі й фінансові та податкові звіти, Серина підписувала не читаючи.

Скориставшись такою ситуацією та бажаючи підвищити доходність підприємства в цілому та рівень власних доходів, Кондратевич вирішив ухилитися від оподаткування, про що повідомив головному бухгалтеру ПП «Вектор» Штанько. Остання спочатку заперечувала, розуміючи відповідальність за такі дії, але у подальшому, побоюючись втратити роботу, на це погодилась, пообіцявши нічого не казати директору Серині. Вона власноруч заповнювала податкові декларації, до яких вносила відомості, що не відповідали дійсності, підписувала ці декларації в якості головного бухгалтера і через Кондратевича передавала їх на підпис Серині.

Внаслідок таких дій в документах податкової звітності необґрунтовано були завищені суми податкового кредиту з податку на додану вартість і занижені суми податку на прибуток, що призвело ненадходження з ПП «Вектор» коштів до бюджету в сумі 7 000 000 грн.

Вирішить питання про відповідальність Сериної, Кондратевича, Штанько та надайте пропозиції щодо виду та міри їх покарання.

Тема 6. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти безпеки господарської діяльності (2 год.)

Основна література: 1; 2; 7, 8.

Завдання № 5

Черненко, будучи засновником і директором ПП «Колос», в період з січня 2014 р. до вересня 2016 р. ухилився від сплати податків на прибуток та на додану вартість

на загальну суму 6 648 000 грн., при цьому зазначені кошти використав на придбання обладнання для виробництва макаронних виробів, оплату здійснив за безготівковим розрахунком з відкритого в КБ «Укрсіббанк» поточного банківського рахунку ПП «Колос».

У січні 2017 року ПП «Колос» на підставі наданого Черненко пакету документів, отримало в КБ «Укрсіббанк» кредит у розмірі 2 млн. 500 грн. на поповнення обігових коштів, придбання обладнання та оплати послуг з погашенням згідно бізнес-плану. Між цими суб'єктами також було укладено договір застави майна з додатком, згідно з яким ПП «Колос» передало в заставу обладнання для виробництва макаронних виробів, 2014 року випуску, вартістю 3 млн. грн.

Одразу після надходження кредитних коштів на рахунок ПП «Колос», Черненко припинив виробничу діяльність ПП «Колос», без дозволу КБ «Укрсіббанк» реалізував заставне майно – обладнання для виробництва макаронних виробів. Кошти, отримані в якості кредиту та від реалізації заставного майна в розмірі 5 840 000 грн. Черненко з використанням фіктивних суб'єктів господарської діяльності перерахував на рахунок офшорної компанії, за допомогою якої придбав для особистих потреб нерухоме майно в м. Лімасол (Республіка Кіпр).

Вирішіть питання про кваліфікацію дій Черненко та надайте пропозиції щодо призначення йому покарання.

Тема 7. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти прав і законних інтересів контрагентів (2 год.)

Основна література: 1, 5, 13

Завдання 6.

Авдєєв у січні 2016 року в орендованому ним виробничому приміщенні та з використанням промислового обладнання відкрив підпільний цех з незаконного виробництва тютюнових виробів. В період до липня 2017 року в цьому цеху було виготовлено 66750 пачок сигарет, які ззовні повністю відповідали сигаретам "Marlboro". Ці вироби маркувались підробленими марками акцизного податку, які Авдєєв придбав у невстановленої особи, після чого реалізовувались за домовленістю з директорами продовольчих магазинів Килимком і Леськовою.

За висновком судової експертизи у сфері інтелектуальної власності розмір матеріальної шкоди, що завдано компанії "Philip Morris Brands Sarl", яка є правовласником знаку для товарів і послуг "Marlboro", становить 64540 грн.

Встановлено, що:

Авдєєв, 1954 року народження, не судим, характеризується позитивно, одружений, проживає разом з дружиною 1957 року народження;

Килимко, 1985 року народження, не судим, двічі притягувався до адміністративної відповідальності за управління транспортним засобом у стані алкогольного сп'яніння, розлучений, дітей не має.

Леськова, 1990 року народження, не судима, характеризується позитивно, одружена, має дітей віком 3 і 5 років.

Вирішіть питання щодо кваліфікації діянь та призначення покарання Авдєєву, Климку і Леськовій.

Тема 8. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти фінансів (2 год.)

Основна література: 1, 5, 9

Завдання № 7

Скуратова, яка займалась вирощуванням сільгосппродукції на власній присадибній ділянці та продажем цієї продукції на ринках міста, вирішила взяти кредит у відділенні АКБ «Приватбанк» в сумі 50 000 грн. на ремонт належного їй будинку. Враховуючи, що вона не була зареєстрована як суб'єкт господарської діяльності і не мала офіційного підтвердження своїх доходів, вона попросила свою знайому Китко, яка працювала секретарем ПП «Світло», за винагороду в 1000 грн. виготовити підроблену довідку про доходи. Китко виготовила довідку, згідно якої Скуратова працює завідувачем господарством ПП «Світло», а її заробітна плата за 6 місяців 2011 року становить 41 534 грн. Напроти прізвищ директора і головного бухгалтера вона розписалась сама, а також, користуючись довірою до неї з боку керівництва, завірила довідку печаткою.

Скуратова 15 вересня 2011 р. надала до відділення АКБ «Приватбанк» пакет необхідних документів, включаючи підроблену довідку про місце роботи і доходи, та отримала 20 вересня 2011 р. кредит у сумі 50 000 грн. на ремонт будинку строком на 3 роки. Зазначені кошти та плату за користування кредитом вона достроково повернула 25 грудня 2013 р.

20 січня 2016 р. Скуратова знову звернулася до відділення АКБ «Приватбанк» для отримання кредиту на придбання побутової техніки і меблів на суму 30 000 грн. Підроблену довідку про місце роботи і заробітну плату вона отримала у Китко за 1200 грн., остання її виготовила в такий самий спосіб. 29 січня 2016 р. Скуратова отримала кредит на суму 30000 грн., з яких повернула лише 8, іншу суму не мала можливості повернути у зв'язку з відсутністю коштів.

Вирішіть питання про кваліфікацію дій і призначення покарання Скуратовій і Китко.

Тема 9. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти конкуренції

(2 год.)

Основна література: 1; 5.

Завдання № 8

Власник і директор приватного підприємства Латов, який мав кілька магазинів у центрі м. Одеси, вирішив «розширити» свою діяльність за рахунок придбання чотирьох магазинів приватного підприємця Захарова, які були розташовані на близькій відстані від його магазинів. Від пропозиції продати магазини Захаров відмовився, після чого 28 листопада 2017 р. Латов пригрозив Захарову, що все одно працювати він не буде. У той же день Латов доручив своїм охоронцям Толкачу і Яленку примусити Захарченка припинити торгівлю в центрі міста, пообіцявши їм за це по 2000 \$ кожному. 2 грудня 2017 р. Толкач і Яленко спочатку в двох магазинах Захарченка побили вікна, а потім уночі підпалили два інших магазина, в яких під час пожежі згоріло товарів на 450 000 грн. Усвідомлюючи небезпеку, Захарченко сам запропонував Латову продати свої магазини за зниженою ціною і припинити торгівлю в центрі міста. Толкач і Яленко, не погоджуючи ці дії з Латовим, 15 грудня 2017 р., погрожуючи вбивством, примусили Захарченка заплатити їм 10 тис. \$ за те, що вони не перешкоджатимуть йому займатися торгівельною діяльністю на околицях міста.

Вирішіть питання щодо відповідальності Латова, Толкача і Яленка, призначте їм покарання.

Чи зміниться рішення, якщо діяння були вчинені в період з 28 листопада по 15 грудня 2011 року?

Основна література

1. Берзін П.С. Злочини у сфері господарської діяльності: методика обчислення матеріальної шкоди. К.: Юрисконсульт, 2005.
2. Висоцька В. В. Зайняття гральним бізнесом: кримінально-правовий аналіз складу злочину: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2016. 20 с.
3. Гармаш Д. О. Кримінальна відповідальність за порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом: підстава криміналізації та склад злочину : монографія. Х., 2011. 184 с.
4. Горох О.П. Сучасні кримінально-правові проблеми звільнення від покарання та його відбування : монографія. Харків : Право, 2019. 760с.
5. Гуторова Н.О. Кримінально-правова охорона державних фінансів України: монографія. Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2001. 384 с.
6. Дудоров О. О. Ухилення від сплати податків: Кримінально-правові аспекти : монографія. К. : Істина, 2006. 648 с.
7. Дудоров О.О., Тертиченко Т.М. Протидія відмиванню «брудного» майна: європейські стандарти та Кримінальний кодекс України: моногр. К., 2015. 392 с.
8. Мінаєв М. Кримінальна відповідальність за незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів (ст. 204 КК України) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. К. : Б. в., 2005. 23 с.
9. Мойсик В. Р. Кримінальна відповідальність за шахрайство з фінансовими ресурсами в Україні: аналіз правотворчості та правозастосування. К., 2010. 244 с.
10. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації. К., 2006.
11. Панов М. М. Кримінальна відповідальність за незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків : монографія. Х. : Право, 2009. 184 с.
12. Письменський Є. О. Звільнення від покарання та його відбування: проблеми кримінального законодавства та практики його застосування : монографія. Луганськ : Віртуальна реальність, 2011. 388 с.
13. Радутний О. Е. Кримінальна відповідальність за незаконне збирання, використання та розголошення відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю : монографія. Х.: Ксілон, 2008. 202 с.
14. Романюк Б. В., Бантишев О. Ф. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності в Україні: умови, порядок та перспективи розвитку цього тубінституту : монографія. Київ : Крок, 2019. 343 с.
15. Сингаївська І. В. Фальшивомонетництво в Україні: кримінально-правовий та кримінологічний аспекти : монографія. Луганськ, 2010. 358 с.
16. Степаненко Д. Ю. Кримінальна відповідальність за ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. К. : [б. в.], 2014. 20 с.
17. Шаповалова О. А. Проблеми пеналізації злочинів у сфері господарської діяльності : автореферат дис. ... канд. юрид. наук. Х. : б. в., 2013. 17 с.

Додаткова література:

1. Байрактор Д. Д. Кримінальна відповідальність за виготовлення з метою збуту чи використання підроблених цінних паперів. *Держава і право. Юридичні і політичні науки.* – Вип.10. – К. : Ін-т держави і права НАН України, 2001. С. 283-288.
2. Берзін П. С. Проблеми кваліфікації закінчених злочинів у сфері господарської діяльності. *Адвокат.* 2013. № 1. С. 14-19.
3. Василюк В.І. Типові способи необґрунтованого одержання кредитів при вчиненні шахрайств з фінансовими ресурсами та шляхи їх розслідування. *Право України.* 2000. № 10. С. 28-31.
4. Вітко О. Ю. Безпосередній об'єкт підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів. *Університетські наукові записки : часопис. Хмельницький,* 2013. № 3 (47). С. 442-447.
5. Воробей П. А., Тихонова О. О. Суб'єкт незаконного збирання з метою використання, використання та розголошення комерційної або банківської таємниці. *Право і суспільство.* 2011. N 1. С. 188-193.
6. Грек Б. М., Грек Г. Б. Кримінально-правова та кримінологічна характеристика економічної злочинності в Україні. *Адвокат.* 2014. № 1. С. 44-48.
7. Гулявська У. В. Проблемні питання предмета умисного введення в обіг на ринку України (випуск на Україні) небезпечної продукції. *Правова інформатика.* 2012. N 1(33). С. 91-96.
8. Гуцуляк М. Я., Дан Г. В. Деякі питання щодо визначення об'єкта та предметів контрабанди за ст. 201 КК України. *Митна справа.* 2013. № 6. С. 66-72.
9. Коваль В. Розголошення, схилення до розголошення, неправомірне збирання та використання комерційної таємниці як форми недобросовісної конкуренції. *Підприємництво, господарство і право.* 2002. № 8. С. 22-24.
10. Кравець Л. К. Історія формування кримінально-правового забезпечення інвестиційної безпеки фондового ринку на території України. *Наук. вісн. Міжнар. гуманітарного ун-ту.* Серія : Юриспруденція. 2013. № 6-3. Т. 2. С. 85-87.
11. Крижний О. Проблеми кваліфікації незаконного використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару. *Теорія і практика інтелектуальної власності.* 2008. № 2. С. 21-25.
12. Мичко М., Ноздрьов С. Прийняття судами рішень у справах у сфері грального бізнесу: окремі аспекти реагування прокурорів на відповідні порушення. *Вісник прокуратури.* 2013. № 11. С. 70-74.
13. Охріменко, О. Незаконна господарська діяльність підприємства. *Вісник Міністерства доходів і зборів України.* 2013. № 41. С. 48-51.
14. Паламарчук, О. Кримінальна відповідальність за несплату податків vs Узгодження грошового зобов'язання. *Юридична газета.* 2016. N 13. С. 32-33
15. Педан В. Суб'єкт протидії законній господарській діяльності. *Підприємництво, госп-во і право : наук.-практ. госп.-прав. журн.* 2014. № 1. С. 87-90.
16. Перепелиця О. І. Кримінальна відповідальність за виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї (питання кваліфікації). *Правове забезпечення оперативно-службової діяльності: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення.* Вип. 1 : Матеріали постійного діючого наук.-практ. семінару (28 трав. 2010 р.). Х., 2010. С. 186-197
17. Поліщук І. Незаконне використання знака для товарів та послуг: особливості об'єктивної сторони складу злочину (ст. 229 КК України). *Юридична Україна.* 2013. N 11. С. 81-87.

18. Родюкова Є. К. Актуальні питання призначення покарання у виді штрафу за злочини у сфері господарської діяльності. *Актуальні проблеми кримінальної відповідальності* : міжнар. наук.-практ. конф., 10-11.10.13 р. Х., 2013. С. 332-335 .

19. Скора Л. Протидія законній господарській діяльності. *Підприємництво, господарство і право*. 2005. № 6. С. 132-134.

20. Смирнова А. Критерії кваліфікації співучасті в ухиленні від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). *Підприємництво, госп-во і право*. 2013. № 5. С. 117-121.

21. Топорецкая З. Штраф строгого режима : применение непомерно высокого штрафа может привести к необходимости его замены лишением свободы. *Юрид. практика*. 2012. № 16 (17 апреля). С. 11, 14.

22. Якимчук Н. Нецільове використання бюджетних коштів: поняття, види та форми. *Вісник прокуратури*. 2013. N 7. С. 106-115.

23. Чернієнко А. Прийняття рішення про відстрочку виконання вироку. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2017. N 1. С. 102-107.

24. Шиян Д. С. Загальні засади призначення покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. Харків : ХНУВС, 2016. № 1 (12). С. 118-130.

Интернет-ресурси.

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційне інтернет-представництво Президента України : <https://president.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020).

Урядовий портал : <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2020).